

FACULTAT DE CIÈNCIES

DPT. D'ECONOMIA APLICADA

PROGRAMA

Assignatura:
INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA

Professor/a:
Vicent Alcántara

Curs: 1996-1997

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS

Introducció a l'Economia

Professor: Vicent Alcántara
(Departament d'economia aplicada)

La pretensió d'aquest curs és que l'alumne/a assoleixi uns coneixement sòlids d'Economia que li permeti fer front a les assignatures més específiques relacionades, des d'un punt de vista econòmic, amb la problemàtica ecològica, la planificació ambiental, anàlisi d'impactes, etc... No s'hauria de considerar un curs d'economia dels recursos naturals i del medi ambient, no obstant al llarg dels curs es mostra com l'instrumental de l'Economia pot ésser utilitzat a l'anàlisi econòmic ambiental així com les seves mancances.

Part I: Introducció

Tema 1.- L'Economia: objecte i concepte

- 1.1 Reproducció humana i sistemes econòmics
- 1.2 Sobre els diferents enfocaments en Economia
- 1.3 Economia i ecologia

Tema 2.- El sistema econòmic

- 2.1 Recursos i tecnologia
- 2.2 La frontera de possibilitats de producció
- 2.3 Assignació de recursos. Funcionament de les economies de mercat.

Part II: Microeconomia

Tema 3.- L'elecció del consumidor i la demanda

- 3.1 La teoria del consumidor
- 3.2 Anàlisi de la demanda
- 3.3 Teoria del consumidor i problemàtica ecològica

Tema 4.- Teoria de la producció

- 4.1 Tecnologia i producció
- 4.2 Ingressos i costos: curt i llarg termini
- 4.3 Anàlisi de l'oferta
- 4.4 Teoria de la producció i economia ecològica: algunes qüestions bàsiques

Tema 5.- Mercats i preus

- 5.1 El model bàsic de competència perfecta
- 5.2 Equilibri general i economia del benestar
- 5.3 Comportaments no competitius
- 5.4 Recursos naturals i mercat

Tema 6.- Mercats inexistents

- 6.1 Introducció a la teoria de les externalitats
- 6.2 El problema de la valoració dels recursos ambientals
- 6.3 Assignació intertemporal de recursos
- 6.4 La intervenció pública a l'economia
- 6.5 La política mediambiental: una introducció

Part III: Macroeconomia

Tema 7.- Una visió global de l'activitat econòmica

- 7.1 El fluxe circular de la renda i la problemàtica ambiental
- 7.2 La mesura de l'activitat econòmica: la comptabilitat social
- 7.3 Limitacions de la contabilitat nacional des d'una perspectiva ecològica

Tema 8.- El sector monetari

- 8.1 El diner i la demanda de diner
- 8.2 El sistema bancari
- 8.3 El banc d' Espanya i l'oferta de diner: el nivell de preus

Tema 9.- Models macroeconòmics

- 9.1 Consum, estalvi, tipus d'interès i renda
- 9.2 La inversió i el tipus d'interès
- 9.3 Producció, empleu i preus
- 9.4 Política macroeconòmica
- 9.5 La problemàtica ecològica des d'una perspectiva macroeconòmica

Tema 10.- Creixement econòmic i desenvolupament sustentable

- 10.1 Introducció a la teoria del creixement
- 10.2 Una lectura ecològica de la teoria del creixement
- 10.3 Economia i termodinàmica: el desenvolupament sustentable

Part IV: Economia mundial

Tema 11.- Economia i relacions exteriors

- 11.1 Teoria bàsica del comerç internacional
- 11.2 Creixement i comerç
- 11.3 Els problemes mediambientals globals: implicacions per a l'economia

Tema 6.- Evolución reciente del comercio internacional

- 6.1 El desarrollo del comercio internacional
- 6.2 Estructura y dinámica de los intercambios comerciales
- 6.3 El comercio mundial de servicios
- 6.4 Competencia internacional y resultados nacionales

Tema 7.- Crecimiento y comercio

- 7.1 Progreso técnico y crecimiento económico
- 7.2 Efectos del crecimiento en países pequeños
- 7.3 Efectos del crecimiento en países grandes

Tema 8.- Comercio internacional y movimientos de factores

- 8.1 Los movimientos de factores desde una perspectiva ricardiana
- 8.2 Los movimientos de capital en el modelo H-O
- 8.3 Los movimientos de capital como transferencias de demanda
- 8.4 La transnacionalización de la producción

III Teoría y paráctica de la política comercial

Tema 9.- Los instrumentos de la política comercial

- 9.1 Análisis básico de los aranceles
- 9.2 Análisis del arancel en equilibrio general: países grandes y pequeños
- 9.3 Otros instrumentos de política comercial
- 9.4 Las políticas comerciales en la práctica
 - 9.4.1 Del Gatt a la OMC
 - 9.4.2 Neoproteccionismo y amenazas a la multilateralidad

Tema 10.- La política comercial en los países industrializados

- 10.1 Crecimiento y cambio estructural
- 10.2 Agricultura y desarrollo económico: las políticas de apoyo a la agricultura
- 10.3 Industria y crecimiento: política industrial y política comercial
- 10.4 Las nuevas economías de servicios
- 10.5 La coordinación de políticas

Tema 11.- La política comercial de los PVD

- 11.1 Crecimiento y comercio: la inserción de los PVD en la economía mundial
- 11.2 La cuestión de la relación real de intercambio
- 11.3 El crecimiento empobrecedor
- 11.4 Aspectos institucionales de las relaciones norte-sur
- 11.5 Política comercial y estrategias de desarrollo

Tema 12.- Teoria de la integració comercial

- 12.1 Formas de integració econòmica
- 12.2 Aspectos teòrics de la integració
- 12.3 Los mercados desde la perspectiva de la integració
- 12.4 Los procesos de integració en la pràctica

Tema 13.- La Unió europea

- 13.1 El proceso de integració europeo
- 13.2 Instituciones y ordenamiento jurídico
- 13.3 El Acta Unica y el Tratado de Maastricht
- 13.4 Presupuesto y principales políticas

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

No existeix un manual que cobreixi tota la assignatura. Els manuals de consulta proposats són clàssics en Economia internacional i són útils no solament per aquest curs sino també per a Economia Mundial II.

CHACHOLIADES, M. (1995):
Economía internacional, Ed. McGraw-Hill, Bogotá.

KRUGMAN, P.R. Y OBSTFELD, M. (1995):
Economía internacional (Teoría y política), Ed. McGraw-Hill, Madrid, 3ª edición.

LINDERT, P.H. (1990):
International Economics, Irwin, 1990. Traducción castellana en Ed. Ariel, Madrid 1995.

Bibliografía complementaria

Aquesta bibliografia complementaria és útil especialment per als temes descriptius del programa i es faran servir aquells capítols recomanats pel professor.

CANALS, J. (1993):
La nueva economía global, Ed. Deusto, Bilbao.

CLAVERA, J. (1989):
"Historia y contenido del Mercado Unico Europeo" en *Pensamiento iberoamericano* nº 15.

GONZALEZ, S. (Coord.) (1993):
Temas de organización económica internacional, Ed. McGraw-Hill, Madrid.

MADDISON, A. (1990):
"El crecimiento postbélico y la crisis: una visión global" en *Pensamiento Iberoamericano*, nº 18.

MUÑOZ CIDAD, C. (1992):
Estructura económica internacional (Introducción al crecimiento económico moderno), Ed. Civitas, Madrid. Caps. 8, 9, 10, 11.

REQUEIJO, J. (1995):
Economía mundial: un análisis entre dos siglos, Ed. McGraw-Hill, Madrid, cap. 2.

TAMAMES, R. (1988):
La Comunidad Europea, Ed. Alianza, 2ª ed., Madrid.

TUGORES, J. (1994):
Economía internacional e integración económica, Ed. McGraw-Hill, Madrid.

SANDRETTO, R. (1991):
El comercio internacional, Ed. Eumo, Vic (Osona).

VIDAL VILLA, J.M. y MARTINEZ PEINADO, J. (1995):
Economía mundial Ed. McGraw-Hill, Madrid.

Altres llibres, parts de llibres i articles es recomanaran al llarg del curs.

TUTORIES:

Dimecres i Dijous de 11 a 13 hores.

ACTIVITAT DOCENT I AVALUACIÓ:

Encara que les possibilitats de abandonar les lliçons magistrals no són simples, tota vegada que la massificació, les limitacions per a una docència tutorial, etc... etc... no ens ho posen gens fàcil, el professor considera que l'ensenyament universitari, millor tot procés d'aprenentatge, hauria de respondre al sentit últim del misatge cartesià que consistia precisament en pensar per compte propi. Per a no estendre massa, el mètode de ensenyament o de treball hauria de respondre, tal com li va fer dir Don Antonio Machado a Juan de Mairena, a "... enseñarle (a l'alumne/a) a repensar lo pensado, a desaber lo sabido y a dudar de su propia duda, que es el único modo de empezar a creer en algo".

Examen final que consta d'un test de mínims, una segona part de tipus teòric i una tercera part de tipus pràctic i/o proves alternatives (depèn del nombre d'alumnes, activitats possibles, etc...). La nota final es acumulativa i no hi ha compensacions entre les diferents components o parts de l'avaluació.

No obstant l'examen final, el professor anirà fent una avaluació continuada de l'alumna/e a partir de les pràctiques, comentaris de text i altres activitats docents proposades.